

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

The Relationship Between Satisfaction and Learning Outcomes in the Bachelor of
Education Program, Yala Rajabhat University

พิมพ์ปวีณ์ สุวรรณโณ^{1*} และพิชญ์สินี ไสยสิทธิ์²
Phimpawee Suwanno^{1*} and Pichsinee Saiysit²

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา^{1,2}
Faculty of Education, Yala Rajabhat University^{1,2}

*Corresponding author, e-mail: Phimpawee.s@yru.ac.th; เบอร์โทรศัพท์ 092-246-6563

(Received: November 12, 2023; Revised: March 27 2024; Accepted: July 28, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของโครงการ เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จำนวน 738 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .981 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเวลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรกลางของโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกหลักสูตร ยกเว้นหลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC และหลักสูตรติวภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน TOELC ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดปานกลาง ยกเว้นหลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC และหลักสูตรการสอนโรงเรียนวิถีพุทธ มีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดต่ำ และ 3) ปัญหาอุปสรรคที่พบ ได้แก่ การสแกนชื่อเข้าหอพัก เครื่องกรองน้ำและที่จอดรถจักรยานยนต์ไม่เพียงพอ สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ความเหนื่อยล้าจากการเรียน เวลาสำหรับพักผ่อนและความสุขในการใช้ชีวิตในหอพักของนักศึกษา

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ ผลลัพธ์การเรียนรู้ นักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต

Abstract

The objectives of this survey research were to: 1) study satisfaction with learning outcomes of students in the Bachelor of Education program, 2) study the relationship between satisfaction and learning outcomes of students in the Bachelor of Education program, and 3) study obstacles of the project. Data were collected from the entire population, namely 738 students in the Bachelor of Education program. The instrument used was a questionnaire with a content validity value between 0.67-1.00 and a reliability value of .981 Statistics used to analyze the data included mean, standard

deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient., and content analysis.

The results of the research found that: 1) Students were overall satisfied with the out-of-class teaching activities at a high level. Learning outcomes according to the central curriculum of the Bachelor of Education Student Potential Development Project were found to be at a high level overall for all courses, except for the BTC/ATC scout supervision course and the English tutoring course according to TOELC standards for third-year students, which were at a moderate level. 2) The relationship between satisfaction and learning outcomes was found to have a moderate positive relationship, except for the BTC/ATC Scout Directing Course and the Buddhist School Teaching Course, where there is a low positive relationship. and 3) Obstacles encountered include scanning names to enter dormitories, insufficient water filters and motorcycle parking, unstable internet signal, fatigue from studying, and limited time to relax and enjoy living in a student dormitory.

Keywords : Satisfaction; learning outcomes; Bachelor of education students

บทนำ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) เป็นความคาดหวังว่าผู้เรียนจะมีความสามารถที่จะทำได้ตามผลลัพธ์ของการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การให้ความสำคัญกับผลลัพธ์การเรียนรู้ กระบวนการในการเจาะจงผลลัพธ์จะเป็นสิ่งควบคุมกิจกรรมการเรียนการสอนใน Outcome-based learning ทุกหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนจะถูกกำหนดมาเพื่อผลิตลักษณะเฉพาะของนักศึกษาเมื่อเรียนจบรายวิชาหรือหลักสูตรนั้น ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 หมายถึงเกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ทั้งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่กำหนดไว้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility) การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของบุคคลช่วยให้การจัดการศึกษามีความคล่องตัวมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เป้าหมายการจัดการศึกษามุ่งเน้นที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพบัณฑิตและสร้างความเชื่อมั่นต่อสังคมถึงผลการเรียนที่บัณฑิตได้รับจากการเรียนตามหลักสูตรว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561) ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะร่วมกันรับผิดชอบในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

การจะพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจนั้น การเรียนรู้ภายในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียวนั้นอาจจะไม่เพียงพอ นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาที่ควบคู่กันไปกับการส่งเสริมกิจกรรมอื่น ๆ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อม สถานที่พัก ให้เป็นส่วนหนึ่งที่จะพัฒนานักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมหาวิทยาลัยหลายแห่ง ได้จัดสร้างหอพักให้กับนักศึกษาและใช้หอพักนักศึกษาเป็นแหล่งที่ให้ทั้งทางด้านความรู้ การปรับปรุงบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัยและการแสดงออกทั้งทางกาย วาจา ใจ ได้อย่างดี นอกเหนือจากเป็นที่พักอาศัยแล้ว ยังเอื้อต่อการศึกษารวมทั้งเสริมทักษะทางสังคม ทักษะชีวิตและการทำงานร่วมกันในวิถีประชาธิปไตย ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาทางด้านอารมณ์ ร่างกายและจิตใจ หอพักช่วยให้นักศึกษาประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ช่วยให้นักศึกษามีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี นอกจากนั้นการอยู่ร่วมกันทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่ม จึงทำให้การศึกษาได้ผลดี ตลอดจนทำให้นักศึกษามีโอกาสใช้ห้องสมุดของสถาบันได้อย่างเต็มที่ หอพักยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา ทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ส่งเสริมด้าน

ประชาธิปไตย สุขภาพ กีฬาและนันทนาการ การอยู่หอพักทำให้นักศึกษามีอิสระมากขึ้น นักศึกษาต้องดูแลตัวเอง ทั้งในด้านความประพฤติ การใช้จ่ายและการศึกษาเล่าเรียน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษา สภาพแวดล้อม ดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ได้ทำงานร่วมกัน เป็นการช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะในด้านสังคม และมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ต่างๆ ได้ดีขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาในหอพัก การเข้าฝึกอบรมที่จัดขึ้นโดยหอพักย่อมเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษา หอพักได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน เรียกชื่อย่อว่า “โครงการ Extra time” นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตทุกคนจะต้องพักในหอพักของมหาวิทยาลัยตลอดปีการศึกษา โครงการฯ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นมา และในปีการศึกษา 2562 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำไปใช้กับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตทั้ง 12 สาขาวิชาโดยมีเป้าหมาย “มุ่งสร้างครูเพื่อเป็นพลังแผ่นดิน” ตามพระราชโอรสของในหลวงรัชกาลที่ 10 เป็นคนดีของสังคม เป็นคนเก่งของสังคม และเป็นคนมีความสามารถและทักษะชีวิต โครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วยหลักสูตรแกนกลาง 12 หลักสูตร จำนวน 1,080 ชั่วโมง และหลักสูตรเฉพาะตามศาสตร์ จำนวน 720 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 1,800 ชั่วโมง จัดการเรียนการสอนทุกวัน ตั้งแต่เวลา 19.00-21.00 น. นักศึกษาครู Extra time รุ่นแรกที่เข้าพักหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผ่านกระบวนการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรเฉพาะตามศาสตร์ของโครงการ และเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ การประเมินโครงการจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะให้ข้อมูลสารสนเทศที่จะบอกให้ทราบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการนั้น ได้บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินโครงการจะช่วยในการตัดสินใจ ปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังกฎแห่งความพึงพอใจในทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) กล่าวว่า “เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจจะไม่อยากเรียนรู้” ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ การประเมินโครงการส่วนใหญ่จะมีการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายเพื่อสะท้อนภาพการดำเนินโครงการ (กำจัด สุดโต, 2553; ขวัญภา อุนทกานต์, 2553) ความพึงพอใจมีความหมายโดยทั่วไปว่าหมายถึงระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพึงพอใจสามารถจำแนกเป็น 2 ความหมาย ในความหมายที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริโภคและความพึงพอใจในงานของผู้ให้บริการ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นระดับใดขึ้นอยู่กับปริมาณการตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นครบถ้วนเพียงใด ความพึงพอใจมีความสำคัญต่อบุคคลต่องานและหน่วยงาน ทำให้เป็นสุข เกิดแรงจูงใจและกำลังใจที่ดี มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่เกิดความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ทำให้ระบบดำเนินไปด้วยดี หน่วยงานมีบรรยากาศและภาพลักษณ์ที่ดี อีกทั้งช่วยทำให้เกิดความรักความสามัคคี มีพลังผลักดันให้หน่วยงานเจริญก้าวหน้า ที่สำคัญที่สุดผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจในระดับสูงสุด (พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒน์ชัย และจิระศักดิ์ ทัพพา, 2563) ความพึงพอใจในการเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือมีการพัฒนาและความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจและสุขใจ จากการศึกษางานวิจัย เจียงคำ กังวล และนิตยา สุขแสน (2564) พบว่าความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนกับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ ชั้นปีที่ 3 ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = 0.31$) และงานวิจัยของ สุนทรีย์ เจริญวิทยกิจ และสุภามาศ ผาติประจักษ์ (2566) พบว่าความพึงพอใจในบทเรียนออนไลน์ และความพึงพอใจรูปแบบผสมผสานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($r = 0.35$) ธัญญาสิริ ธานีสวัสดิ์, ณัชชา ตระการจันทร์ และนภารินทร์ นวลไธสง (2565) ได้ศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะ เจตคติ ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยมีผลต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะตนเอง เจตคติ ความพึงพอใจ มีผลต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อภิปรายได้ว่า เมื่อเจตคติเพิ่มขึ้นการรับรู้สมรรถนะทางการพยาบาลในการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยารัตน์ หัตถกิจและปริญญา แก้วสงค์ (2562) พบว่า เจตคติกับการรับรู้ทักษะทางการพยาบาลตามหลักการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกทั้งนี้เป็นเพราะว่าพยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่อความปลอดภัยผู้ป่วยอยู่ในระดับดีถึงดีมาก การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิตนอกเวลา โดยใช้หอพักเป็นฐาน การศึกษาความพึงพอใจจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่โครงการประเมินต้องดำเนินการ เปรียบเสมือนภาพสะท้อนให้เห็นระดับคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ โดยเฉพาะผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อความพึงพอใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ความพึงพอใจกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลกับประชากรทั้งหมด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่เข้าโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน จำนวน 738 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 380 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 358 คน ปีการศึกษา 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 แบบสอบถามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางของโครงการ 12 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรทวิภาษา-พหุภาษาศึกษาศาสตร์ TO BE NUMBER ONE หลักสูตรการสอนโรงเรียนตาดีกา หลักสูตรการสอนโรงเรียนวิถีพุทธ หลักสูตรครุภัณฑ์พัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาเด็กพิเศษ หลักสูตรการเรียนรู้อินสังคมพหุวัฒนธรรม หลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC หลักสูตรวิถีหอพัก หลักสูตรติวภาษาอังกฤษ หลักสูตรติวสอบบรรจุภาค ก และหลักสูตรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตามศาสตร์ จำนวน 43 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเวลา ประกอบด้วย 1) ความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาต่อกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเวลา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและสิ่งสนับสนุน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 20 ข้อ และตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) พบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และหา

ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .996 และตอนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .975 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .981 สามารถนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยแบบสอบถาม Google form ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 738 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

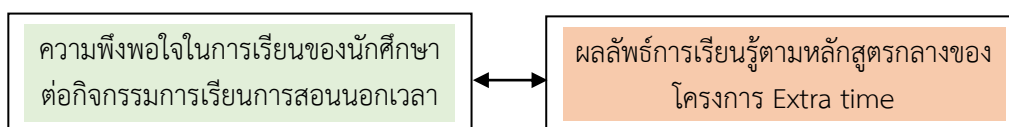
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการเรียนกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจโดยใช้เกณฑ์การแปลผลของ บุญชม ศรีสะอาด (2556) คือ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 มีความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 มีความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 มีความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 มีความพึงพอใจน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 มีความพึงพอใจน้อยที่สุด สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ($r = 1.00$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r > 0.90$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r > 0.70$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = 0.30-0.70$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r < 0.30$) และตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน ($r = 0$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวก (r มีค่าเป็นบวก) ตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางลบ (r มีค่าเป็นลบ)

จริยธรรมการวิจัย/การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์กับคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา วันที่รับรอง 9 กรกฎาคม 2564 เลขใบรองจริยธรรม SCPHYREC-063/2564 โดยอาสาสมัครวิจัยจะได้รับเอกสารชี้แจงข้อมูลการวิจัยและเอกสารแสดงความยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวถึงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการวิจัย ความเสี่ยง รวมทั้งประโยชน์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด สิทธิจะบอกเลิกการเข้าร่วมวิจัยเมื่อใดก็ได้หรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย ข้อมูลจะถูกปกปิดเป็นความลับ ไม่มีการบันทึกชื่อ นามสกุล นำเสนอข้อมูลในภาพรวมเพื่อประโยชน์ต่อการวิจัยเท่านั้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาต่อกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเวลา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรกลางของโครงการ Extra Time

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการเรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอนโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาต่อกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเวลา

กิจกรรมการเรียนการสอนนอกเวลา	นักศึกษาชั้นปีที่ 2			นักศึกษาชั้นปีที่ 3		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.00	.64	มาก	4.01	.57	มาก
1. แนะนำแนวการสอน การวัดประเมินผล	3.88	.69	มาก	3.89	.67	มาก
2. มีความรู้ความสามารถทักษะการถ่ายทอด	4.01	.70	มาก	4.01	.66	มาก
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ตรงต่อเวลา	3.97	.78	มาก	4.01	.71	มาก
4. มีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า	4.01	.76	มาก	4.03	.69	มาก
5. มีบุคลิกภาพแต่งกายและการพูดจาเหมาะสม	4.14	.74	มาก	4.13	.65	มาก
ด้านเนื้อหา	3.96	.62	มาก	3.93	.56	มาก
6. ตรงกับความต้องการของผู้เรียน	4.01	.64	มาก	3.94	.66	มาก
7. ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3.98	.72	มาก	3.97	.63	มาก
8. มีความน่าสนใจ ทันสมัยสามารถนำไปใช้ได้	4.00	.73	มาก	3.93	.66	มาก
9. มีความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงที่ใช้เรียน	3.86	.78	มาก	3.87	.72	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.93	.64	มาก	3.85	.62	มาก
10. นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียน	3.88	.72	มาก	3.82	.71	มาก
11. บรรยากาศการเรียนรู้อำนวยเสริมการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	3.93	.72	มาก	3.81	.72	มาก
12. พัฒนาผู้เรียนให้เกิดแนวคิดเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์และสร้างสรรค์	3.93	.73	มาก	3.87	.69	มาก
13. กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.97	.73	มาก	3.93	.72	มาก
14. รูปแบบการสอนและกิจกรรมมีความหลากหลายในเชิงบูรณาการ	3.95	.72	มาก	3.87	.72	มาก
15. กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ	3.89	.78	มาก	3.77	.76	มาก
ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน	3.90	.67	มาก	3.79	.61	มาก
16. มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบ	3.88	.73	มาก	3.75	.70	มาก
17. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.94	.75	มาก	3.87	.69	มาก
18. มีสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนที่เพียงพอ	3.88	.76	มาก	3.76	.69	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	3.97	.61	มาก	3.85	.65	มาก
19. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัด	3.99	.62	มาก	3.86	.66	มาก
20. วิธีการวัดและประเมินผลมีความหลากหลายประเมินสภาพจริง	3.95	.71	มาก	3.84	.70	มาก
ภาพรวม	4.15	.61	มาก	4.09	.56	มาก

จากตารางที่ 1 ภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.15$, $\sigma=.61$, $\mu=4.09$, $\sigma=.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และการพูดจาเหมาะสม เนื้อหาสอนตรงความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัด/กิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านอาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และการพูดจาเหมาะสม ด้านเนื้อหา ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัด/กิจกรรมการเรียนรู้อย่างเช่นเดียวกับนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 แสดงดังตารางที่ 2

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาตามหลักสูตรกลางของโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาครูศาสตรบัณฑิตนอกเวลา โดยใช้หอพักเป็นฐาน

ตารางที่ 2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาครูศาสตรบัณฑิตนอกเวลา

กิจกรรม/หลักสูตร	นักศึกษาชั้นปีที่ 2				นักศึกษาชั้นปีที่ 3			
	N	μ	σ	แปลผล	N	μ	σ	แปลผล
หลักสูตรทวิภาษา-พหุภาษาศึกษา	374	3.90	.73	มาก	356	3.89	.75	มาก
หลักสูตร TO BE NUMBER ONE	364	3.78	.79	มาก	350	3.73	.84	มาก
หลักสูตรการสอนโรงเรียนตาติกา	235	3.98	.77	มาก	309	4.02	.76	มาก
หลักสูตรการสอนโรงเรียนวิถิพุทธ	55	3.78	.77	มาก	34	3.81	.97	มาก
หลักสูตรครุภัณฑ์พัฒนา	376	3.94	.74	มาก	356	3.83	.81	มาก
หลักสูตรการจัดการศึกษาเด็กพิเศษ	346	3.87	.74	มาก	153	3.71	.83	มาก
หลักสูตรการเรียนรู้ในสังคมพหุวัฒนธรรม	377	4.04	.67	มาก	354	4.01	.70	มาก
หลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC	37	3.86	.82	มาก	24	3.42	.94	ปานกลาง
หลักสูตรวิถีหอพัก	357	4.30	.77	มาก	342	4.24	.76	มาก
หลักสูตรติวภาษาอังกฤษ TOELC	379	3.52	.90	มาก	356	3.41	.93	ปานกลาง
หลักสูตรติวสอบบรรจุภาค ก	377	3.76	.94	มาก	357	3.66	.89	มาก
หลักสูตรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตามศาสตร์	346	4.06	.71	มาก	337	3.98	.74	มาก
รวม		4.03	.65	มาก		3.52	.92	มาก

จากตารางที่ 2 ภาพรวมนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับมาก ทุกหลักสูตร ยกเว้นหลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC และหลักสูตรติวภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน TOELC ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง หลักสูตรที่นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้สูงสุด คือ หลักสูตรวิถีชีวิตหอพัก นักศึกษารู้หลักการใช้ชีวิตที่ช่วยเหลือตนเอง มีเป้าหมาย ตั้งใจ มุ่งมั่นเพื่ออนาคตที่ดี มีความอดทน และมีระเบียบวินัย รองลงมาคือ หลักสูตรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตามศาสตร์ ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 และหลักสูตรการสอนโรงเรียนตาติกาของ

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ขาดความมั่นใจในการสอบภาษาอังกฤษ ทักษะความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ การฟัง การอ่าน และมีความรู้ความเข้าใจ ภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน TOELC

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการเรียนกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการเรียนกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา

หลักสูตรกลาง	นักศึกษาชั้นปีที่ 2		นักศึกษาชั้นปีที่ 3	
	r	แปลผล	r	แปลผล
หลักสูตรทวิภาษา-พหุภาษาศึกษา	.457	ปานกลาง	.524	ปานกลาง
หลักสูตร TO BE NUMBER ONE	.526	ปานกลาง	.558	ปานกลาง
หลักสูตรการสอนโรงเรียนตาติกา	.568	ปานกลาง	.511	ปานกลาง
หลักสูตรการสอนโรงเรียนวิถิพุทธ	.449	ปานกลาง	.228	ต่ำ
หลักสูตรครุนักพัฒนา	.581	ปานกลาง	.485	ปานกลาง
หลักสูตรการจัดการศึกษาเด็กพิเศษ	.521	ปานกลาง	.490	ปานกลาง
หลักสูตรการเรียนรู้ในสังคมพหุวัฒนธรรม	.522	ปานกลาง	.494	ปานกลาง
หลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC	.606	ปานกลาง	.203	ต่ำ
หลักสูตรวิถีหอพัก	.472	ปานกลาง	.469	ปานกลาง
หลักสูตรทวิภาษาอังกฤษ TOELC	.430	ปานกลาง	.435	ปานกลาง
หลักสูตรทวิสอบบรรจุภาค ก	.378	ปานกลาง	.365	ปานกลาง
หลักสูตรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตามศาสตร์	.550	ปานกลาง	.371	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .378 - .606$) ความพึงพอใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .371 - .558$) ยกเว้นหลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC และหลักสูตรการสอนโรงเรียนวิถิพุทธ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำ ($r = .203 - .228$)

4. ปัญหาอุปสรรคของโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน จากการสัมภาษณ์นักศึกษาและข้อมูลจากแบบสอบถามคำถามปลายเปิด นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปประเด็นที่น่าสนใจได้ดังนี้

4.1 ด้านมาตรการควบคุม กฏระเบียบ และการลงโทษของหอพักนักศึกษา

ด้านมาตรการควบคุมการเข้า-ออก หอพัก นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้เพิ่มเวลาในช่วงการสแกนนิ้วเข้าหอพัก เนื่องจากในการเรียนการสอนบางครั้งครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนเกินเวลา จึงทำให้นักศึกษาต้องรีบกลับสแกนนิ้วเพื่อเข้าหอพักให้ทันเวลา รวมไปถึงการรักษากฎระเบียบและมีบทลงโทษสำหรับผู้กระทำผิดกฎ ที่จะต้องเสมอภาค เท่าเทียม และมีความชัดเจน ทั้งนี้ต้องพิจารณาบทลงโทษตามเหตุและผล ดังคำกล่าว

“...อยากให้แจ้งเวลาที่ชัดเจน และเปิดประตูหลังให้แบบชัดเจน เพราะตอนไปเรียนกลางคืน ประตูหลังชอบปิดแบบเหมือนไม่มีใครดูแล อยากให้อำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาด้วย...” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

“...กฎและการบังคับนักศึกษาที่มากเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่สามารถทำอย่างอื่นได้มากนัก...”

“...กฎเข้มงวดเกินไปกฎเยอะ แต่มีการลงโทษที่ไม่แน่นอนบางครั้งก็ปล่อยผ่านจนเด็กบางคนเคยชินกับความผิดนั้น...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

“...เวลาเรียนกับเวลาหอบปิดคือปัญหาที่สุด เรียนตั้งแต่ 1 ทุ่มยัน 3 ทุ่ม หอบปิด 5 ทุ่ม เวลาสำหรับนักศึกษาจะปลดปล่อย จะไปนั่งรีแล็กซ์ สั่งอาหาร ไปนั่งที่ร้าน มันไม่พอ รู้สึกว่า 2 ชม. สำหรับการออกไปหาอะไรทาน มันไม่พอ ขอบคุณค่ะ...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

4.2 ด้านสาธารณสุขโรคและการอำนวยความสะดวกในหอพัก

นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะในการเพิ่มจำนวนเครื่องกรองน้ำในแต่ละชั้น เพื่อเป็นการลดความแออัดในจุดการกรองน้ำดื่ม และเพิ่มที่จอดรถจักรยานยนต์ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษาแล้ว มีจำนวนไม่เพียงพอ ทำให้ต้องจอดรถซ้อนกัน ไม่เป็นระเบียบ ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ได้แก่ ความเสถียรและความแรงของโครงข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ของนักศึกษา บ่อยครั้งที่นักศึกษาไม่สามารถเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้ ดังคำกล่าว

“...หอพักมีบริการเครื่องกรองน้ำให้กับนักศึกษา ทำให้สะดวกมากไม่ต้องออกไปซื้อ ประหยัดด้วยค่ะ แต่ว่า น้อยไปค่ะ อยากให้เพิ่มจำนวนให้มีทุกชั้น ทุกอาคารค่ะ...รวมทั้งที่จอดรถจักรยานยนต์ด้วยค่ะ แต่คงจะยากหน่อยเพราะพื้นที่แคบ ...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

“...อุปสรรคเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต เพราะมีปัญหาเวลาเรียน เช่น เน็ตช้า เน็ตกระตุก ทำให้การเรียนของนักศึกษาไม่ราบรื่นเท่าที่ควร” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

“ทุกอย่างรวม ๆ แล้วดีค่ะ แต่จะติดขัดที่สัญญาณอินเทอร์เน็ตค่ะ...” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

4.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่คือเรื่องเวลากับการเรียนที่มากจนเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาพักผ่อน สภาพร่างกายไม่พร้อม ทำให้ประสิทธิภาพในการรับรู้และการเรียนรู้ของนักศึกษาลดลง อยากให้มีการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพตามความถนัดของตนเอง ดังคำกล่าว

“...หลักสูตรการเรียนนอกเวลาโดยใช้หอพักเป็นฐานเป็นหลักสูตรที่ดีและพัฒนาบุคลิกภาพ แต่มันทำให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือทักษะชีวิตได้น้อยมาก ๆ ซึ่งความเป็นจริงแล้วไม่ว่าจะเป็นครูหรือนักศึกษาคอนอื่น ๆ ก็ควรจะได้รับโอกาสและเวลาได้เรียนรู้ทักษะชีวิตและเรียนรู้การเติบโตภายนอกบ้าง...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

“...เรื่องเวลาค่ะ เพราะรู้สึกว่าไม่มีเวลาได้พักเลยค่ะ โดยเฉพาะการเรียนตอนกลางคืน บางวันรู้สึกเหนื่อย แต่ก็อดทน...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

“... อยากให้ลดเวลาเรียน เหมือนยังรับความรู้ได้ไม่เต็มเท่าที่ควร...” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

“...เนื่องจากเหนื่อยล้าจากการเรียนช่วงกลางวันจนบางวันไม่อาจรับความรู้ที่เรียนในเวลากลางคืนได้เต็มที่...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

“...อยากให้มีการจัดการเวลาในการเรียน Extra time ให้เหมาะสม ไม่เยอะเกินไป และไม่เหนื่อยเกินไป แต่ตอนนี้ส่วนตัวแล้วรู้สึกว่า หนักเกินไป (จริง ๆ ตัวหนูเองไม่ใช่คนอ่อน ปวกเปียกอะไรขนาดนั้น) เลยอยากให้ลดเวลาเรียน Extra time ปกติแล้วนักศึกษาก็เรียนหนักมาทั้งวัน และเหนื่อยล้ามามากแล้ว อยากให้นักเรียนมีเวลาผ่อนคลายบ้าง จึงขอเสนอให้จัดเวลาให้เหมาะสมกับนักศึกษาค่ะ พิจารณาดูด้วยนะคะ...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

“...อยากให้มีการจัดการรู้ให้น้อยลง (Extra time) เพื่อให้นักศึกษาได้มีเวลาหาความรู้พัฒนาตัวเองด้วยตัวเอง นอกจากเนื้อหาที่อาจารย์สอน...” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

และนอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน คือ การจัดโครงการติว TOEIC และการจัดโครงการติวสอบบรรจุ และการสอบใบประกอบวิชาชีพครู ควรมีการจัดติวอย่างสม่ำเสมอ เน้นเนื้อหาที่เข้มข้น ชัดเจน ตรงประเด็น และมีการอัปเดตข้อสอบ บ่อย ๆ ดังคำกล่าว

“...อยากให้มีการตรวจสอบใบประกอบวิชาชีพที่เข้มงวดและจริงจังค่ะ...” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

“...อยากให้เน้นตรงที่การสอบใบประกอบวิชาชีพมากกว่าสอบบรรจุ...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

4.4 ด้านกิจกรรมนันทนาการสำหรับนักศึกษาหอพัก

เนื่องจากการเรียนรู้ในหลักสูตรนอกเวลา (Extra time) ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาทางวิชาการ ทำให้นักศึกษามีสภาวะตึงเครียด กิจกรรมนันทนาการสำหรับนักศึกษาในหอพักจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาผ่อนคลายและมีความสุขในการใช้ชีวิตตามวิถีหอพักนักศึกษา จึงได้เสนอให้มีการจัดสถานที่สำหรับพักผ่อนสำหรับการผ่อนคลาย การอ่านหนังสือ พื้นที่ส่วนกลาง เพื่อใช้ในการเรียนรู้ร่วมกัน รวมไปถึงการจัดกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์และสร้างความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังคำกล่าว

“...พื้นที่ในการทำงาน (ส่วนกลาง) มีน้อยเกินไป บางครั้งจึงไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่ต้องการใช้พื้นที่ในการประชุม พูดคุยงานต่าง ๆ...” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

“...อยากให้เพิ่มพื้นที่ส่วนกลางให้กับนักศึกษา ถ้าเป็นไปได้อยากให้มีย่านอ่านหนังสือที่เป็นห้องปิด เหมือนห้องสมุด และกฎต่าง ๆ ในหอพักบางกฎก็ควรที่ออกมาให้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาครับ...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

“...อยากให้มีเวลา ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เล่นกีฬาสิหอพัก...” (นักศึกษา Extra time ปี 2)

ทั้งนี้ยังมีประเด็นของการขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมหอพักอีกด้วย ดังคำกล่าว

“...การจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะกิจกรรมใดก็ตาม หากท่านต้องการให้กิจกรรมออกมามีสมบูรณ์ ควรมีงบประมาณสนับสนุนให้นักศึกษา การศึกษา คือ การลงทุน แต่ถ้าไม่เสียสละกันบ้าง บางทีก็ไม่มีกำลังใจไปร่วมครับ เพราะ ทุกคนมีฐานะไม่เหมือนกันครับ...” (นักศึกษา Extra time ปี 3)

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้หอพักเป็นฐาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีประเด็นสำคัญอภิปรายผลดังนี้

1. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตนอกเวลา โดยใช้หอพักเป็นฐาน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน มีบุคลิกภาพ การแต่งกายและการพูดจาเหมาะสม มีความรู้ความสามารถทักษะการถ่ายทอดความรู้ ด้านเนื้อหาที่ ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย ในเชิงบูรณาการ ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุน มีการนำสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้สื่อการสอนที่หลากหลายรูปแบบ และด้านการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับตัวชี้วัดและกิจกรรมการเรียนรู้และมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย รวมทั้งการประเมินตามสภาพจริง ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษายอมรับและมีความรู้สึกเชื่อมั่นต่ออาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ คุณภาพของผู้เรียนย่อมขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนเป็นประการสำคัญ เพราะเป็นผู้วางรากฐานพื้นฐานทางการศึกษาแก่นักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้ชี้แนะการเรียนรู้ (Learning Coach) เป็นตัวแทนในการนำผู้เรียนไปสู่โลกแห่งการเรียนรู้ (Learning Travel Agent) (วิจารณ์ พานิช, 2555) นอกจากนี้ เรณูมาศ มาอุ่น (2559) ได้ให้ทัศนะว่าการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการที่เป็นปฏิสัมพันธ์ 2 ทางระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือเป็นผู้ที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่หรือเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้ว ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยนั้น อาจารย์ผู้สอนซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน นอกจากต้องเป็นผู้มีความรู้เชิงเนื้อหาวิชาการที่สอนอย่างดีแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่เข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน พร้อมทั้งมีทักษะการสอนที่ดีอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติดา สุดจิตร (2562) พบว่า คุณลักษณะของ อาจารย์ผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาารายด้าน จากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ คุณลักษณะ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านทักษะและเทคนิค วิธีการสอน ตามลำดับ โดยด้านบุคลิกภาพ พบว่าอาจารย์ผู้สอนต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่งกาย สุภาพเรียบร้อย และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความกระตือรือร้น พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ด้านวิชาการ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีการจัดทำแผนและวางแผนในการสอน ศึกษาอบรมอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้นักศึกษาได้อย่างดี ด้านทักษะและเทคนิควิธีการสอน ต้องใช้เทคนิคและวิธีการ สอนที่หลากหลาย เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ สังเคราะห์ปัญหา และการแก้ปัญหาอย่าง เป็นระบบ และเป็นผู้ริเริ่มค้นคว้าหาวิธีการสอนที่ทันสมัยอยู่เสมอ และด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนต้อง มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายทั้งปรนัย อัตนัย และการประเมินผลจากงานที่มอบหมาย มีการแจ้งข้อมูล ป้อนกลับแก่นักศึกษาอย่างสร้างสรรค์

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้หอพัก เป็นฐาน พบว่า โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับมาก ทุกหลักสูตร ยกเว้นหลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC และหลักสูตรติวภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน TOELC ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากการออกแบบหลักสูตรมีการจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบระเบียบแบบแผน กำหนดเป้าหมาย จุดหมายและ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจน มีเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม การวัด ประเมินผลผู้เรียนที่ตรงกับตัวชี้วัด เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น ซึ่งตรงกับผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบการสอนที่หลากหลายในเชิงบูรณาการ ด้านสื่อ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีการนำสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้สื่อการสอนที่ หลากหลายรูปแบบ ด้านการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัดและกิจกรรมการเรียนรู้ และมีวิธีการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลาย รวมทั้งการประเมินตามสภาพจริง แนวคิดของ Bloom (1964) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งเป็น 3 ปัจจัยได้แก่ พฤติกรรมด้านความรู้คิด (Cognitive Behavior) ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่ทำให้เรียนได้ คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective Entry Characteristics) หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เช่นเจตคติที่มีต่อวิชาและคุณภาพการสอน (Quality of Instruction) สอดคล้องกับงานวิจัยของจรัสศรี เพ็ชรคง (2562) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การ เรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนและปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนสามารถร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลได้ร้อยละ 82 โดยปัจจัยด้านผู้เรียนส่งผลต่อผลลัพธ์การ เรียนรู้มากที่สุด รองลงมา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน แรงจูงใจในการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด แรงจูงใจในการเรียนรู้ และ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คุณภาพการสอนของอาจารย์ สภาพห้องเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ และสิ่งสนับสนุนที่เอื้อต่อการค้นหาความรู้ สามารถทำให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดได้

สำหรับหลักสูตรติวภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน TOELC นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ใน ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาขาดความมั่นใจในการสอบภาษาอังกฤษ การเรียนภาษาอังกฤษให้ ประสบความสำเร็จนั้นมีหลายปัจจัยทั้งในระดับผู้เรียนและระดับห้องเรียน เช่น ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัดทางการเรียน มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง และคุณภาพการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษชากร จันทา, ทศพล สุรนครินทร์ และพิชญา ภาสิริเดชกุล (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ คือ ความวิตกกังวล ในการพูดและความกลัวต่อการได้รับการประเมินในเชิงลบและทัศนคติในเชิงลบต่อห้องเรียนภาษาอังกฤษ ผลการ สัมภาษณ์ยังพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อสาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน และงานวิจัยของแสงเดือน

บุญแย้ม และกิติพงษ์ ลือนาม (2561) พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง อัตมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความตั้งใจ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ความถนัดทางภาษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.141-0.228 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร สุวรรณมณี (2560) พบว่า การจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า การจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการเรียน เจตคติต่อการเรียนและการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน และความรู้พื้นฐานเดิมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลักสูตรผู้กำกับลูกเสือสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้น (BTC) และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้ขั้นสูง (ATC) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษายังไม่เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ ไม่มีความเข้าใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสีสุข และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2563) พบว่า งานลูกเสือมีลักษณะเป็นวิชาบังคับเลือก การเข้าร่วมกิจกรรมจึงเกิดจากการบังคับมิใช่สมัครใจ ผู้เรียนจึงเรียนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้น ไม่มีจิตวิญญาณของลูกเสือเนตรนารีที่แท้จริง เป็นเหตุให้ไม่เห็นคุณค่า ไม่มีความศรัทธาต่อการเรียนลูกเสือเนตรนารี อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ รังสรรค์ เกิดศรี (2565) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมตามแนวทางที่วางไว้ ผู้บริหารจะต้องสร้างความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องและจัดหาและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภฤกษ์ ศิโรต (2561) พบว่า แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการบริหารทั่วไป มีแนวทางที่สำคัญคือผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณการบริหารกิจกรรมให้เพียงพอ และบุคลากรมีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และมีการกำหนด แต่งตั้งคณะทำงานให้ชัดเจน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการเรียนกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาครุศาสตร์บัณฑิตนอกเวลา โดยใช้หอพักเป็นฐาน พบว่า ความพึงพอใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดปานกลางกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาครุศาสตร์บัณฑิตนอกเวลา มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความหลากหลายในเชิงบูรณาการ เกิดบรรยากาศการเรียนรู้อย่างส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง พัฒนาผู้เรียนให้เกิดแนวคิดเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุมาศ แสงสว่าง และพวงเพชร ราชประโคน (2562) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่ออาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจกับคุณภาพของหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรมีเพียงด้านอาจารย์ที่ปรึกษาเท่านั้นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิระนันท์ จิระยงมงคล, ศิริกุล การณเจริญพาณิชย์, สุภัทรา สีเสนห์ และ ตรีตาภรณ์ สร้อยสังวาล (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและคุณภาพบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา พบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับสูง และผลลัพธ์การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรกับคุณภาพบัณฑิตปีสุดท้ายมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=0.29, p<.05$) และผลลัพธ์การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=0.24$) กับคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาครุศาสตร์บัณฑิตนอกเวลา โดยใช้หอพักเป็นฐาน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จากการสัมภาษณ์นักศึกษา ประเด็นสำคัญที่นักศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงสภาพที่เป็นจริง ดังนี้

4.1 มาตรการควบคุมการใช้กฎระเบียบและการลงโทษ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้ทางหอพักกำหนดช่วงเวลาในการเข้า-ออกหอพัก รวมถึงการรักษากฎระเบียบหอพักที่จะต้องมีความเสมอภาคเท่าเทียม และมีความชัดเจน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตนอกเวลาทุกชั้นปีทุกคนต้องพักในหอพักของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก แนวปฏิบัติการเปิด-ปิดหอพัก ซึ่งกำหนดเปิดหอพักเวลา 05.30 น. และปิดหอพักเวลา 22.30 น. แต่เนื่องจากหลักสูตรของโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนนอกเวลา ตารางเรียนจะเป็นช่วงเวลาตั้งแต่ 19.00-21.00 น. ของทุกวัน หลังจากเลิกเรียนตามตารางเวลาเรียนปกติ นักศึกษามีช่วงเวลาพักไม่มากนัก ก่อนจะเริ่มเรียนอีกครั้งในช่วงเวลาเรียนของหลักสูตรนอกเวลา ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยระเบียบประจำหอพัก (2558) กำหนดเวลาเปิดปิดหอพักทั้งนี้ต้องเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดคือเปิดเวลา 05.00 น. และปิดเวลา 22.00 น. นอกเหนือจากเวลาที่กำหนดนี้ต้องแจ้งให้ผู้จัดการหอพักทราบล่วงหน้า นักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตนอกเวลาทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบหอพัก การอยู่ร่วมกันในหอพัก หากนักศึกษากระทำผิดกฎระเบียบหอพักก็จะมีบทลงโทษตามประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เรื่อง แนวปฏิบัติว่าด้วยการลงโทษนักศึกษาหอพัก (มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2562) ดังนี้ 1) ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร 2) ภาคทัณฑ์ และ 3) ตัดสิทธิ์การอยู่หอพัก การพิจารณาสอบสวนและการตัดสินลงโทษนักศึกษาที่ได้กระทำผิดตามประกาศนี้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการปกครองหอพักหรือรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาหรือหัวหน้าส่วนกลางก่อนที่จะมีคำสั่งลงโทษ การลงโทษผู้กระทำความผิดทางสังคมเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยสงบสุขหากมีการละเมิดกฎหมาย ซึ่งถือว่าเป็นความผิดก็จะต้องมีการลงโทษ การลงโทษเป็นเครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพของกฎหมายอย่างหนึ่งและเป็นการใช้อำนาจบังคับโดยรัฐอันเป็นมาตรการบังคับทางอาญา สังคมเกิดจากการรวมตัวกันของคนส่วนใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมความประพฤติของสมาชิก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ ชัยวณิชย์ (2563) ได้ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดโทษให้เหมาะสมกับตัวบุคคล กล่าวว่าการกำหนดโทษ (Sentencing) ที่มีความเป็นภาวะวิสัยคือการกำหนดลงโทษที่มีได้เป็นไปโดยอำเภอใจของบุคคล (อัตวิสัย) หากแต่เป็นไปภายใต้กรอบตามกฎหมายที่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เอาไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน (ภาวะวิสัย) ทำให้ไม่อาจถูกแทรกแซงได้ มีความโปร่งใสที่สามารถยืนยันความสุจริตได้ และไม่ว่าบุคคลใดจะเป็นผู้มีอำนาจกำหนดโทษผลก็จะได้แตกต่างกันออกไป หากมีข้อเท็จจริงที่ปรากฏเป็นเช่นเดียวกัน การกำหนดโทษที่มีความเป็นภาวะวิสัยจึงขึ้นอยู่กับตัวบทกฎหมาย ไม่ใช่การตัดสินใจของบุคคลผู้กำหนด

4.2 สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้หอพักเพิ่มจุดติดตั้งเครื่องกรองน้ำดื่ม พื้นที่จอดรถจักรยานยนต์ ความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ต พื้นที่สำหรับทำกิจกรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ จากจำนวนนักศึกษา ณ ปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 1,653 คน ซึ่งตัวอาคารที่พักเป็นตึก 8 ชั้น มีจำนวนห้องพัก 125 ห้อง แต่ละห้องพักได้ 4 คน จำนวนนักศึกษาที่พัก 500 คนต่ออาคารที่พัก อาคาร A และอาคาร B มีจุดให้บริการน้ำดื่มทุกชั้นคือ 8 จุด ยกเว้นอาคาร C และอาคาร D ที่มีจุดให้บริการน้ำดื่มเพียงบางชั้นเท่านั้นมีเพียง 4 จุด และจุดเชื่อมต่อสัญญาณ WiFi มีจำนวน 204 จุด การกระจายสัญญาณทุกชั้นทุกห้องอาจจะมีปัญหาบางในบางช่วงเวลาที่สัญญาณแม่ข่ายล้มและมีการเสียของตัวรับสัญญาณ การแจ้งซ่อมต้องทำตามขั้นตอนจึงอาจเกิดความล่าช้าในการแก้ไขปัญหา พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมและจอดรถไม่เพียงพอ เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่สร้างอาคาร สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนนักศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัฒน์ ธีรสิริเมธิกุล และไตรรัตน์ จารุทัศน์ (2564) ศึกษาสภาพการอยู่อาศัยของนิสิตจุฬาฯ ที่อยู่หอพัก พบว่า นิสิตต้องการอยู่หอพักในบริเวณมหาวิทยาลัย มีราคาถูกลง พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน และพื้นที่ส่วนกลางภายในหอพัก เช่น ห้องทำงาน ห้องออกกำลังกายห้องทำอาหาร และห้องบอร์ดเกมส์ เป็นต้น รวมทั้งภายในห้องพักมีความเป็นส่วนตัว มีเฟอร์นิเจอร์เพียงพอสำหรับนิสิต เช่น โต๊ะทำงาน ตู้เสื้อผ้าและตู้เก็บของ เป็นต้น

4.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร Extra time พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจำนวนชั่วโมงเรียนมากเกินไป ส่งผลต่อสภาพร่างกาย ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน เครียดต่อการเรียน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ทำให้ประสิทธิภาพในการรับรู้และการเรียนรู้ของนักศึกษาลดลง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะจำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนรวมตลอดหลักสูตรของโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา Extra time มีจำนวนทั้งสิ้น 1250 ชั่วโมง ซึ่งแยกเป็นหลักสูตรตามศาสตร์ 72 ชั่วโมง หลักสูตรแกนกลาง 414 ชั่วโมง ประกอบด้วย หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ 48 ชั่วโมง หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์สังคมพหุวัฒนธรรม 48 ชั่วโมง หลักสูตร TO BE NUMBER ONE 48 ชั่วโมง หลักสูตรการจัดการศึกษาเด็กพิเศษ 48 ชั่วโมง หลักสูตรทวีปภาษา 48 ชั่วโมง หลักสูตรการสอนโรงเรียนตาดีกา/วิถิพุทธ 36 ชั่วโมง หลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC 48 ชั่วโมง หลักสูตรวิถีชีวิตในหอพัก 90 ชั่วโมง และหลักสูตรติวเข้ม จำนวน 600 ชั่วโมง ประกอบด้วย หลักสูตรติวภาษาอังกฤษ TOEIC 180 ชั่วโมง หลักสูตรวิชาชีพรู 5 ด้าน 120 ชั่วโมง หลักสูตรสอบภาค ก 180 ชั่วโมง หลักสูตรติดตามศาสตร์ 120 ชั่วโมง และกิจกรรมสัมพันธ์ สร้างจิตอาสา อาชีพ กีฬา ชมรม และกิจกรรมในหอพัก 164 ชั่วโมง จำนวนชั่วโมงการเรียนทั้งหมดนักศึกษาต้องเรียนนอกเวลาในช่วงเวลา 19.00-21.00 น. ของทุกวันหลังเลิกเรียนตามตารางสอนปกติและต้องทำกิจกรรม ทำการบ้าน และงานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป จนไม่มีเวลาพักผ่อน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความเหนื่อยล้าในการเรียน (Learning Burnout) Wu (2010) อธิบายว่าเป็นความรู้สึกทางจิตใจส่งผลให้เกิดความไม่กระตือรือร้นในการเรียนซึ่งเกิดจากความเครียดในการเรียน เป็นความเหนื่อยล้าทั้งทางร่างกายและจิตใจ แสดงออกโดยการพูด สิ้นใจ ทำทาง ไม่พึงพอใจกับสถานะที่เป็นอยู่ Collopy (2012) ได้อธิบายว่าความเหนื่อยหน่ายในการเรียนเป็นความรู้สึกการตอบสนองทางด้านลบของบุคคลในการเรียนการศึกษาและการทำงานหรือการกระทำที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งแสดงออกถึงการไม่ปฏิบัติงาน การขาดเรียนบ่อย ๆ มีเจตคติในเชิงลบ ความอ่อนล้าทางด้านร่างกาย ความรู้สึกหมดพลัง การขาดแรงบันดาลใจ ส่งผลให้เกิดประสบการณ์ในแง่ลบ ปัจจุบันการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษานั้น ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรมากที่สุด เนื่องจากหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยเห็นได้จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนการสอน และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มุ่งเน้นประกันคุณภาพบัณฑิตด้วยการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning outcomes) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) หลักสูตรที่ดีจะต้องนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา บูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้ เกิดเจตคติตามที่ต้องการ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในการเลือกค่านิยมที่เหมาะสม บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนในห้องเรียนกับสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งหนึ่งที่จะพิสูจน์ว่าหลักสูตรดีหรือไม่ดี

4.4 ด้านกิจกรรมนันทนาการสำหรับนักศึกษาหอพัก พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดสถานที่สำหรับการผ่อนคลาย การอ่านหนังสือ พื้นที่ส่วนกลาง เพื่อใช้ในการเรียนรู้ร่วมกัน รวมไปถึงการจัดกีฬาเพื่อเชื่อมสัมพันธ์และสร้างความสามัคคีที่เหมาะสม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ หอพักมีพื้นที่จำกัด เนื่องจากตัวอาคารหอพักนักศึกษา Extra time ทั้ง 4 ตึก (อาคาร A-B-C-D) ตั้งอยู่บนถนนฝั่งเมือง 4 เป็นอาคาร 8 ชั้น ตัวอาคารชั้นที่หนึ่งถูกจัดเป็นสำนักงานหอพัก ชั้นที่ 2-8 เป็นห้องพักนักศึกษา มีห้องสำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ 2 ห้อง มีพื้นที่บริเวณระหว่างตึก A และ ตึก B และตึก C-D ซึ่งจะมีชุดโต๊ะหินอ่อนและชุดโต๊ะไม้มานั่งยาว รวมจำนวน 18 ชุด สะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของการจัดการหอพักซึ่งไม่เอื้อต่อการใช้ชีวิตในหอพักของนักศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและผลต่อการเรียนของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตพร ห้าเจริญ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงกายภาพของหอพักกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา คือปัจจัยด้านองค์ประกอบภายในอาคารที่นักศึกษาพักอาศัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตมักเกี่ยวข้องกับขนาดห้องพัก สัดส่วนของที่พัก รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกละเลยในหอพัก เช่น การให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง การบริการสัญญาณของอุปกรณ์สื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องกับการใช้งาน การให้บริการของแม่บ้านและเจ้าหน้าที่และประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ดูแลหอพัก และงานวิจัยของ วัสนันท์ วงศ์ประสิทธิ์, ณัฐปภัค ญาณมโนวิศิษฐ์, ฉัตรชัย ประภัส, พรพิมล วิริยะกุล, และวิจิต แสงสว่าง (2563) ศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า ประเด็นแรกคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพัก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นสองจากผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านห้องพัก ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกพอใจในสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย รมรื่น มีระบบความปลอดภัยและการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ความพึงพอใจในการเรียนกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มีความสัมพันธ์ทางบวกขนาดปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะหลักสูตรวิธีชีวิตหอพัก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนสื่อการเรียนและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนให้กับอาจารย์และนักศึกษาเพิ่มขึ้น ให้มีความหลากหลาย ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

จากผลการวิจัยพบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาตามหลักสูตรของโครงการโดยใช้หอพักฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกหลักสูตร ยกเว้นหลักสูตรกำกับลูกเสือ BTC/ATC และหลักสูตรติวภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน TOELC ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ หลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักสูตรวิธีชีวิตหอพัก ส่วนผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หลักสูตรติวภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน TOELC ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมติวเข้มภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีแรก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา และควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เรื่อง คุณภาพชีวิตของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต กรณีศึกษา หอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

กิตติกรรมประกาศ

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยให้หอพักเป็นฐาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

เอกสารอ้างอิง

กฤตพร หัวเจริญ และสาธิตา สกฤตตันกุลชัย. (2555). ศิลปะและคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง คณะศิลปกรรมศาสตร์และคณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน. *Journal of Architectural/Planning Research and Studies*, 5(2), 42-52.
กฤติธัช อันชื่น. (2557). *คุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. รายงานวิจัยสถาบัน, นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- กำจัด สุตโต. (2553). การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ขวัญภา อุนทกานต์. (2553). การประเมินโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จรัสศรี เพ็ชรคง. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 12(3), 199-211.
- จารุมาณ แสงสว่าง และพวงเพชร ราชประโคน. (2562). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. รายงานวิจัยสถาบัน. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- นันทน์ภัส ธีรสิริเมธิกุล และไตรรัตน์ จารุทัศน์. (2564). สภาพการอยู่อาศัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วารสารสาระศาสตร์, 4(1), 27-38.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558. (2558, 22 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนที่ 32ก.
- พัฒนา พรหมณี ยูพิน พิทยาวัฒน์ชัย และจิระศักดิ์ ทัพผา. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 26(1), 59-66.
- พิชชากร จันทา, ทศพล สุรณครินทร์ และพิชญา ภาสิริเดชกุล. (2562). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนิสิตสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 8(1), 57-72.
- พีระนันท์ จิระยิ่งมงคล, ศิริกุล การุณเจริญพาณิชย์, สุภัทรา สีเสนท์ และตรีตาภรณ์ สร้อยสังวาล. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาพยาบาลศาสตร์ คุณภาพของนักศึกษาที่สุดท้ายและคุณภาพบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย, 12(3), 90-102.
- เพ็ญศรี จันท์อินทร์. (2553). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาหอพักในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. สักทอง วารสารการวิจัย, 16(2), 47-60.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2562, 21 กรกฎาคม). ประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เรื่อง แนวปฏิบัติว่าด้วยการลงโทษนักศึกษาหอพัก. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รังสรรค์ เกิดศรี. (2565). รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เรณูมาศ มาอุ่น. (2559). การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 9(2), 169-176.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ตาตา พับลิเคชั่น.
- คันสนี่ โคตรชมพู เขาว์ อินโย และจุฑามาส ศรีจำนงค์. (2559). โมเดลสมการโครงสร้างพระระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

- การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 18(4), 308-323.
- ศิวพร สุวรรณมณี. (2560). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจของนักศึกษาไทย: กรณีศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจพื้นฐานในระดับมหาวิทยาลัย. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 37(2), 289-308.
- ศุภฤกษ์ ศิโรตศ. (2561). แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.สายฟ้าหาสีสุข และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 10(1), 426-437.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2557 และแนวทางการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). *ยุทธศาสตร์การพัฒนานิเทศน์นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ NQF ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุจิตรา สมवास. (2558). การวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจเลือกหอพักภายนอกและหอพักภายในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. *วารสารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลัยเชียงราย*, 8(18), 250-256.
- สุชาดา สุดจิตร์. (2562). คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดภูเก็ต. *วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยเกริก*, 37(1), 146-156.
- สมบัติ ชัยวณิชย์. (2563). ปัญหาในการลงโทษให้เหมาะสมกับบุคคล. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(9), 278-295.
- แสงเดือน บุญแย้ม และกิติพงษ์ ลีอนาม. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. *วารสารวิชาการ*, 12(3), 12-18.
- Bloom, B.S. (1964). *Taxonomy of Education Objectives, Handbook 1: Cognitive Domain*. New York: David Mekey.
- Collopy, K.T. (2012). Are you under stress in EMS? Understanding the slippery slope of burnout and PTSD. *Continuing Education*, (October): 47-56.
- Wu, W. (2010). Student on college student's learning burnout. *Asian Social Science*, 6(3): 132-134.

